

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди

№ МО5-44

2013 йил

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта
махсус таълим вазирлигининг

2013 йил 20 август даги

434 - сонли буйруғи билан тасдиқланган

ТАСВИРИЙ ВА АМАЛИЙ САЊЪАТ (Турлари бўйича)

олий таълим муассасалари таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумқасбий
ва махсус фанлари педагоглари учун малака ошириш йўналишининг
ўқув дастури

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАХБАР КАДРЛАРИНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ САНЪАТ ВА МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИ ҲУЗУРИДАГИ ПЕДАГОГ КАДРЛАРИНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ТАРМОҚ МАРКАЗИ

Малака ошириш ўқув дастури Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари
бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг
2013 йил 20 декабрдаги 5 -сонли баёни билан маъқулланган.

Тузувчилар: п.ф.д., проф. Н.А.Муслимов- ТДПУ хузуридаги тармоқ
маркази директори
п.ф.н. Ф.Т.Эсанбобоев- ЎзМУ хузуридаги минакавий
марказ директори
с.ф.д., проф. Т.Б. Баяндиев, сан.ф.н. доц.,
М.В.Ахмеджанова, доц.М.Умаров

Тақризчилар: ЎзДСМИ “Санъатшунослик ва маданиятшунослик
кафедраси” доценти, Т. Қозоқбоев,
“Ўзбектеатр” ижодий-ишлаб чиқариш бирлашмаси
бошқарма бошлиғи, театршунос Э.Ўринов

Ўқув дастурлари Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти
Илмий кенгашида тавсия қилинган (20___ йил _____даги ___ - сонли
баённома).

Кириш

Дастур олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касбий тайёргарлиги даражасини ривожлантириш, уларнинг илғор педагогик тажрибаларни ўрганишлари ҳамда замонавий таълим технологияларидан фойдаланиш бўйича малака ва кўникмаларини такомиллаштиришни мақсад қилади.

Дастур мазмунида олий таълимнинг долзарб масалаларини ўрганиш, глобал Интернет тармоғидан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнига замонавий педагогик ва ахборот технологияларини жорий этиш, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, педагогик маҳоратни ошириш, Ўзбекистоннинг энг янги тарихини билиш, фан, таълим, ишлаб чиқариш интеграциясини таъминлаш, тегишли мутахассисликлар бўйича илм-фанни ривожлантиришнинг устивор йўналишларини аниқлаш, илмий-тадқиқотлар ўтказишнинг самарали методларидан фойдаланишга ўргатиш асосий вазифалар этиб белгиланган.

Шу билан бирга олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчиларининг мунтазам касбий ўсишида интерактив методлар, педагогларнинг таҳлилий ва ижодий фикрлашини ривожлантиришга йўналтирилган инновацион методикалар, масофадан ўқитишни, мустақил таълим олишни кенгайтиришни назарда тутувчи техника ва технологиялардан фойдаланган ҳолда машғулотлар олиб бориш малакаси ва кўникмаларини ривожлантириш кўзда тутилган.

Дастур доирасида берилаётган мавзулар тингловчиларнинг педагог кадрларга қўйиладиган давлат талабларини, замонавий инновацион таълим технологиялари ва уларнинг турларини билишлари, талаба шахси ва унинг хусусиятини ҳисобга олган ҳолда таълимда индивидуаллик ва дифференциал ёндашувга эришувлари ва таълим жараёнларида муаммоли таълим, ҳамкорлик технологияси ва интерфаол усулларни амалда қўллай олишлари, ахборот технологияларидан таълим-тарбия жараёнида самарали фойдалана олиш кўникмаларига эга бўлишларини таъминлашга қаратилган.

Умумий тайёргарлик модули:

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожини ва таълим-тарбия масалалари;
- Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари;
- ОТМ тизимида ўқув жараёни ва ўқув-услубий фаолиятни модернизациялаш ва инновацион таълим технологияларини жорий этиш.

Умумкасбий тайёргарлик модули:

- Олий таълим педагогикаси ва психологияси;
- Электрон педагогика асослари;
- Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат;

- Амалий хорижий тил;
- Тестология асослари;
- Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги;
- Ахборот хавфсизлиги.

Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Тасвирий санъат фанларини ўқитишнинг дидактик таъминоти;
- Тасвирий ва амалий санъат фанларини ўқитишда инновациялар;
- Тасвирий ва амалий санъатда компьютер технологияларидан фойдаланишнинг замонавий йўналишлари.

Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Тасвирий ва амалий санъат фанларини ўқитишда устоз-шоғирд анъаналари;
- Амалий санъат фанларини ўқитишда илғор тажрибалардан фойдаланиш.

Танлов фанлари модули.

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муассасалари “Тасвирий ва амалий санъат (*Турлари бўйича*)” таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумкасбий ва махсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг мақсади – педагогик фаолиятга назарий ва касбий тайёргарликни таъминлаш ва янгилаш, касбий компетентликни ривожлантириш асосида таълим-тарбия жараёнларини самарали ташкил этиш ва бошқариш бўйича билим, кўникма ва малакаларни такомиллаштиришга қаратилган.

Олий таълим муассасалари “Тасвирий ва амалий санъат (*Турлари бўйича*)” таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумкасбий ва махсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг вазифаси – педагогик кадрлар тайёргарлигига қўйиладиган талаблар, таълим ва тарбия ҳақидаги ҳужжатлар, педагогика ва психологиянинг долзарб муаммолари ва замонавий концепциялари, амалий хорижий тил, хорижий таълим тажрибаси, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, педагог кадрларнинг малакасини ошириш сифатини баҳолаш ишлари мазмунини ўрганишга йўналтиришдан иборат.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларга қўйиладиган талаблар

Тингловчи:

• Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, таълим соҳасида давлат сиёсати ва бошқа қонунчилик ҳамда ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларни;

- “Таълим тўғрисида”ги қонун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва бошқа қонун ҳужжатларининг қабул қилиниши, моҳияти ва аҳамиятини;
- мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини;
- таълим тизимини ривожлантиришнинг устувор йўналишларини;
- таълим тизимида мулоқот ва коммуникатив жараёнларнинг шакл ва қонуниятларини;
- педагогик жараёнлар қонуниятлари ва шахсни ўқитиш, тарбиялаш, ривожлантиришнинг замонавий назарияси ва технологияларини;
- таълим соҳасидаги инновацияларни;
- тасвирий санъатда дидактика услуги ва унинг мутахассислик фанларини ўқитишда фойдаланиш услубларини;
- олий таълим муассасалари таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумқасбий ва махсус фанлар учун яратилган дидактик таъминотни;
- тасвирий санъат фанларида инновацион ўқув машғулотларининг методик таъминотини;
- ўқув машғулотларини инновацион дидактик материаллар асосида ташкил этиш ва ўтказиш методикасини;
- олий таълим муассасаси мутахассислик фани ўқитувчисига ва унинг шахсига қўйилаётган замонавий талабларни;
- инновацион фаолият тузилмасини;
- педагогик жараёндаги инновацияларни;
- педагогик фаолиятга инновацияларни тадбиқ этишнинг самарали шакллари;
- ўқитувчининг инновацион фаолияти хусусиятларини;
- жамиятни ва таълимни ахборотлаштириш технологияларини;
- олий таълим педагогикасига психологиясининг сўнгги ютуқларини;
- амалий санъат фанларини ўқитишдаги илғор хорижий тажрибаларни;
- ўқитувчининг инновацион фаолиятини;
- замонавий таълим методларини;
- электрон педагогика асосларини;
- педагогик маҳорат асосларини **билиши** керак.

Тингловчи:

- таълим-тарбия жараёнлари мақсадига эришишда муассасанинг фаолиятини таъминлаш;
- таълим-тарбия жараёнларини ривожлантиришга қаратилган инновацияларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш;
- қабул қилинган қарорларнинг натижасини баҳолаш ва башоратлаш;
- таълим сифатини назорат қила олиш;
- ўқув-методик ҳужжатларни ярата олиш;

- таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш;
- педагогик фаолиятга инновацияларни татбиқ этишнинг самарали шакллари;
- замонавий педагогик технологияларни таълим жараёнига татбиқ этишни;
- виртуал лаборатория ишларини яратиш ва қўллаш;
- хорижий тилдаги манбалардан педагогик фаолиятда фойдалана олиш;
- электрон ўқув материалларини яратиш технологияларини билиши ҳамда улардан таълим жараёнида фойдаланиш;
- педагогларда касбий компетентликни такомиллаштириш жараёнида ўз-ўзини ривожлантиришга бўлган онгли эҳтиёжни шакллантириш;
- шахсий педагогик ва методологик маданиятни ривожлантириш;
- ўқитувчи фаолиятига аксиологик, акмеологик, креатив ва рефлексив ёндашиш;
- амалий санъатда компьютер технологияларидан фойдаланиш;
- шахсий WEB-саҳифаларини, анимацияли тақдимот материалларини яратиш;
- касбий вазифаларни самарали амалга ошириш учун зарур бўлган ахборотларни излаш, сақлаш, қайта ишлаш ва узатиш;
- телекоммуникация воситаларини касбий фаолиятда қўллаш;
- мультимедия ахборот технологиясидан фойдаланиш;
- рақамли мультимедия ахборот маҳсулотларини яратиш.
- амалий санъат фанларида рўй бераётган инновациялардан фойдаланиш;
- фан ўқитилишини такомиллаштириш;
- амалий санъат фанларида содир бўлаётган ўзгаришлар ва уларнинг ижобий натижаларидан фойдаланиш;
- янги усул ва услубларни кашф этиш;
- анъанавий таълим тизимини бойитиш ва модернизациялаш;
- фандаги модернизация ва ўзгаришларни эгаллаб олиш ва мазмун-моҳиятини етказа билиш
- таълим жараёнини ташкил этиш ва бошқариш **кўникмаларига** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

- педагогик мониторинг олиб бориш;
- психологик-педагогик диагностиканинг замонавий методларидан фойдаланиш;
- амалий санъат фанларидан инновацион ўқув машғулотларини лойиҳалаш, амалга ошириш, баҳолаш, такомиллаштириш;
- амалий санъат фанларини ўқитишнинг дидактик таъминотини яратиш;

- амалий санъат фанлари таълимида педагогик технологиялардан фойдаланиш;
- замонавий педагогика усулларида амалий санъат фанларини ўқитишда ишлатиш;
- кўргазма қуролларининг яратиш ва улардан фойдаланиш;
- шахсий ахборот-маълумот базасини яратиш;
- ахборот доскасини яратиш ва ундан фойдаланиш;
- коммуникатив вазифаларни хал этиш технологиялари, касбий мулоқот усулларида фойдаланиш, ҳамкорлик ишларини олиб бориш **малакаларига** эга бўлиши зарур.

Курсни ўқитишда замонавий ахборот ва педагогик технологиялар

Модуллари ўқитишда дарслик, ўқув қўлланмалар, маъруза матнларининг электрон версияларидан, электрон плакатлар ва бошқа электрон ресурслардан фойдаланилади. Машғулотлар семинар-тренинг шаклида олиб борилади ва кичик гуруҳларда ишлаш каби интерфаол методлардан фойдаланган ҳолда амалга оширилади.

Малака ошириш жараёни 144 соатни ташкил этади. Ўқув юкларига ҳафтага 36 соат этиб белгиланган. Ўқув курсини тугаллаган тингловчиларга Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 февралдаги 25-сон қарори билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака оширганлиги ҳақидаги сертификат берилади.

«Тасвирий ва амалий санъат (Турлари бўйича)»

малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг таркиби мазмуни

I. Умумий тайёргарлик модули

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожини ва таълим–тарбия масалалари

И.Каримов асарларида жамият тараққиёти тўғрисида янги назарий концептуал ёндашувнинг илмий асослари. Ўзбекистон ижтимоий ҳаётининг сиёсий институтлар, ғоялар ва фикрлар хилма-хиллигига асосланиши. Жамият ривожланиш босқичлари. Мустақиллик ва ўтиш даврининг зарурияти. “Ўзбек модели”нинг ишлаб чиқилиши, асосий принциплари. Жамият тараққиётини демократлаштириш ва модернизация қилиш. Эришилган ютуқлар ва унинг истиқболлари.

Демократик жамият қуришнинг муҳим шартини ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти эканлиги. Мамлакатда демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг ишлаб чиқилиши, унинг асосий йўналишлари. Фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қаратилган янги қонунлар ва ўзгаришларнинг аҳамияти.

Глобаллашув ва таълим-тарбия тизимидаги замонавий талаблар. Ахборот коммуникация тизими, замонавий педагогик технологиядан фойдаланиш ва унинг афзалликлари. Таълим-тарбиянинг миллий-маънавий негизлари, умумдемократик принципларга асосланиши. Миллий ғоя негизларидан таълим-тарбияда фойдаланиш.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни, “Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури”, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари.

Давлат таълим стандартлари, классификатор, ўқув режалар, фан дастурлари, Олий таълим вазирлигининг низомлари, буйруқлари, йўриқномалар ва бошқа меъёрий ҳужжатларнинг мазмуни ва моҳияти.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ваколатлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ваколатлари, маҳаллий давлат органларининг ваколатлари, Олий таълим муассасаларининг ваколатлари.

1.3. ОТМ тизимида ўқув жараёни ва ўқув-услубий фаолиятни модернизациялаш ва инновацион таълим технологияларини жорий этиш.

Умумий сифат менежменти тушунчаси, унсурлари, асосий ғояси ва тамойиллари. Таълим сифати тушунчаси, тавсифлари, бошқариш функциялари ва босқичлари.

Олий таълим тизимининг сифатига таъсир этувчи омиллар. Ўқув жараёнининг сифати. Профессор-ўқитувчиларнинг педагогик маҳорати ва илмий салоҳиятини баҳолаш мезонлари. Олий таълим муассасасининг моддий-техник таъминоти сифати. Олий таълим муассасасининг сифат сиёсати. Таълим маркетинги хизматлари сифати. Битирувчиларнинг сифати.

Олий таълим сифатини баҳолашнинг асосий йўналишлари. Олий таълим муассасаларининг рейтинги. Факультет ва кафедралар даражасида сифат менежменти.

Таълимдаги инновацион технологиялар. Олий таълим муассасасида ўқув-услубий фаолиятни модернизациялашнинг асосий йўналишлари.

Инновацион таълим технологияларини ўқув жараёнига тадбиқ этиш. Халқаро ҳамкорлик ва хориж тажрибаси. Профессор-ўқитувчиларнинг ахборот-коммуникация технологиялари, чет тиллар ва педагогик технологиялар бўйича саводхонлигининг ошириш масалалари.

Олий таълимнинг электрон ахборот-ресурслари ва замонавий ўқув адабиётлари билан таъминотини янада ривожлантириш.

II. Умумқасбий тайёргарлик модули

2.1. Олий таълим педагогикаси ва психологияси.

Олий таълим педагогикаси ва психологияси фанининг долзарб масалалари. Таълим жараёни ягона тизим сифатида. Таълим парадигмалари. Педагогик тадқиқот методлари. Олий таълимни модернизациялаш ва оптималлаштириш. Таълим жараёнининг психологик ўзига хослиги. Ўқув мотивацияси ва таълим самарадорлиги. Шахс психологияси ва шахсга йўналтирилган таълим. Педагогик коммуникацияда психологик компетентлик.

2.2. Электрон педагогика асослари.

Ахборот – коммуникация технологиялари ҳақида тушунча. Ахборот – коммуникация технологияларининг воситалари. Янги ахборот технологиялари, ахборот тизимини бошқариш, ахборот тизимининг функционал ташкил этувчилари. Маълумотларни марказлашган ҳолда қайта ишлаш. Маълумотларни узатиш тизимлари ва уларнинг характеристикаси. Замонавий коммуникация технологиялари. Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологиялари, интерактив технологиялардан фойдаланиш.

Ўқув мақсадли электрон воситаларни яратиш ва уларнинг сифатини баҳолаш. Ўқув-тарбия жараёнининг ахборот-методик таъминотини ва ўқув муассасаси ташкилий бошқарув тизимини автоматлаштириш ва унинг истиқболлари. Электрон ўқув материаллар базасининг тузилмаси ва таркиби. Таълимий ИНТЕРНЕТ ресурслари ва улардан ўқув жараёнида фойдаланиш.

Педагогик дастурий воситаларнинг умумий таърифи. Электрон ўқув материаллари ва уларнинг турлари. Замонавий дастурлаш тиллари асосида электрон ўқув материалларини яратиш.

Аудиовизуал ахборот: табиати, манбалари, ўзгартирувчилари, ташувчилари. Ўқитишнинг аудиовизуал технологиялари: теле ва видеоконференциялар ва уларни ташкил этиш, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмалари, аудио, видео ва компьютерли материалларнинг банки, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмаларини яратишнинг дидактик принциплари. Ўқитишнинг интерфаол технологиялари.

2.3. Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат.

Таълим технологиялари ва педагогик маҳоратнинг назарий асослари. Таълим технологияси ва шахсга йўналтирилган таълим турлари. Замонавий таълим (модулли, муаммоли, интерфаол, ҳамкорликда ишлаш, индивидуал, информатсион) технологиялари. Олий таълим муассасаларида аудитория ва аудиториядан ташқари таълимни ташкил этиш. Педагогик мулоқот маданияти ва психологияси. Педагогнинг коммуникатив ва креатив қобилиятлари. Қасбий компетентлик. Педагогик назокат ва одоб-ахлоқ.

Педагогик техника. Нутқ техникаси ва маданияти. Педагогик низолар. Педагогик жараёни технологик лойиҳалаштириш.

2.4. Амалий хорижий тил.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 декабрдаги “Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” қарорининг моҳияти ва тарихий аҳамияти. Чет тилларда эркин сўзлаша оладиган мутахассисларни тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш. Жаҳон цивилизацияси ютуқлари ва дунё ахборот ресурсларидан фойдаланиш. Халқаро ҳамкорлик ва мулоқотларни ривожлантириш. Таълим тизимининг барча босқичларида чет тилларни узлуксиз ўрганишни ташкил қилиш. Чет тилини эгаллаш даражаларининг Европа системаси (CEFR) ва унинг учта асосий даражаси. Сўз бирикмалари атрофида мулоқот. Сўзлашув ва эшитиш қобилияти. Ишда, ўқишда, бўш вақтларда бўладиган суҳбат малакасини шакллантириш. Эркин касбий мулоқот. Чет тилида илмий мунозара. Туризмга оид мулоқот. Йирик, мураккаб матнлар ва уларни тушуна олиш кўникмаси. Фикрни равион ифодалаш. Чет тилида бўлган интернет матнларининг асосий ғоясини тушуниш. Таржима хусусиятлари. Оғзаки ва ёзма таржима.

2.5. Тестология асослари.

Тестология тушунчаси. Тестологиянинг тавсифи. Тестология ва унинг фаолият соҳалари. Тестологиянинг фан сифатида шаклланиш босқичлари.

Тест тузиш методикаси. Тестларнинг турлари, мазмуни ва кўрсаткич нормалари. Тестларнинг стандарт меъёрлари. Ёш нормалари. Гуруҳий нормалар. Нисбий норма. Фан соҳалари бўйича тест тузишнинг асосий тамойиллари, қоидалари, талаб ва мезон кўрсаткичлари. Ижтимоий-гуманитар ва аниқ-табиий фанлар бўйича тест тузиш тартиби. Тест саволларини Давлат тест марказига тақдим этиш форматлари.

2.6. Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги.

Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги ҳақида тушунча. Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги фанининг мақсади ва вазифалари. Фаолият хавфсизлигини таҳлил қилиш. Ҳаёт фаолияти хавфсизлигининг асосий тушунчалари, мазмуни. Хавфлар, уларнинг таснифи. Фаолият хавфсизлигини таъминлаш тамойиллари, услублари. Фаолият хавфсизлиги психологияси. Ҳаёт фаолияти хавфсизлигини таъминлаш бўйича қабул қилинган меъерий-ҳуқуқий ҳужжатлар. Ўзбекистон шароитида техноген вазиятлар ва фавқулодда ҳолатларда таълим муассасаларида ходимлар, ўқувчи-талабалар ҳаракатини ташкил этиш ва мувофиқлаштириш. Экологик маърифат ҳақида тушунча. Экологик таълим-тарбия мазмуни, методикаси. Экологик маданият ва уни барқарор тараққиётни таъминлашда тутган ўрни.

2.7. Ахборот хавфсизлиги.

Ахборот хавфсизлиги ва уни таъминлаш усуллари. Ахборот хавфсизлигини таъминлашнинг ҳуқуқий асослари. Ахборот хавфсизлиги турлари. Ахборот хавфсизлигини таъминлаш. Логин ва пароль тушунчаси. Идентификация ва аутентификация. Конфиденциал ахборот. Ахборот хавфсизлигининг концептуал модели. Ахборотларни ҳимоялашнинг криптографик усуллари. Электрон рақамли имзо ва ундан фойдаланиш. Интернет тизимидан олинаётган ахборотларнинг ишончлилиги, ўқув жараёнида Интернет манбаларидан фойдаланиш ва уларнинг ўқув мақсадларига мослиги.

III. Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули

3.1. Тасвирий ва амалий санъат фанларини ўқитишнинг дидактик таъминоти.

Тасвирий санъатда дидактика услуги ва унинг мутахассислик фанларини ўқитишда фойдаланиш услублари. Тасвирий санъат таълимини ташкил этиш турлари ва шакллари. Тасвирий ва амалий санъат фанларида инновацион ўқув машғулотларининг методик таъминоти. Ўқув машғулотларини инновацион дидактик материаллар асосида ташкил этиш ва ўтказиш методикаси. Тасвирий ва амалий санъат бўйича ҳорижий мамлакатлар тажрибалари.

3.2. Тасвирий ва амалий санъат фанларини ўқитишда инновациялар.

Олий таълим муассасаси мутахассислик фани ўқитувчисига ва унинг шахсига қўйилаётган замонавий талаблар. Инновацион фаолият тузилмаси. Педагогик жараёнда инновация. Педагогик фаолиятга инновацияларни тадбиқ этишнинг самарали шакллари. Ўқитувчининг инновацион фаолияти хусусиятлари. Ўқитувчи фаолиятига аксиологик, акмеологик, креатив ва рефлексив ёндашувлар. Тасвирий санъат соҳасига инновацион технологияларнинг жорий қилиниши.

3.3. Тасвирий ва амалий санъатда компьютер технологияларидан фойдаланишнинг замонавий йўналишлари.

Тасвирий ва амалий санъатда компьютер технологияларидан фойдаланиш, унинг асослари ва бу борадаги янгиликлар. Шахсий WEB-саҳифаларини, анимацияли тақдимот материалларини яратиш. Замонавий интернет технологиялари ва улардан фойдаланиш. Касбий вазифаларни самарали амалга ошириш учун зарур бўлган ахборотларни излаш, сақлаш, қайта ишлаш ва узатиш. Мультимедия ахборот технологияси.

IV. Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули

4.1. Тасвирий ва амалий санъат фанларини ўқитишда “Устоз-шогирд” анъаналари

Тасвирий ва амалий санъат фанида “Устоз-шогирд” анъаналари. Амалий санъат фанларини ўқитишда ўзбек мутахассисларининг услублари. Тасвирий санъат ўқитувчисининг педагогик қобилияти, педагогик маҳорати ва техникаси. Тасвирий ва амалий санъат фанларини хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда, инновацион ўқув машғулотларининг методик таъминотини яратиш. “Устоз-шогирд” анъаналарини қўллаш методикаси ҳақидаги билим ҳамда кўникмаларини шакллантириш.

4.2. Амалий санъат фанларини ўқитишда илғор тажрибалардан фойдаланиш.

Амалий санъат фанлари таълимида педагогик технологиялардан фойдаланиш. Тасвирий ва амалий санъат соҳасига инновацион технологияларнинг жорий қилиниши. Тасвирий санъат ўқитувчисининг педагогик қобилияти, педагогик маҳорати ва техникаси.

V. Танлов фанлари модули

Тасвирий ва амалий санъат йўналиши тингловчиларнинг эҳтиёжидан келиб чиқиб, марказ танлов фанлар модулининг таркибий қисми ва мазмунини белгилайди.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотлар олий таълим тизимида ўқув жараёни ва ўқув-услубий фаолиятни моделлаштириш ҳамда олий таълим педагогикаси ва психологияси, электрон педагогика асослари, таълим технологиялари ва педагогик маҳорат, амалий хорижий тил, тасвирий ва амалий санъат фанлари ва уларни ўқитишнинг долзарб муаммолари ҳамда замонавий концепцияси, тасвирий санъат фанларини ўқитишнинг дидактик таъминоти, амалий санъат фанларини ўқитишда инновациялар, амалий санъатда компьютер технологияларидан фойдаланишнинг замонавий йўналишлари, амалий санъат фанларини ўқитиш методикаси инновациялари, амалий санъат фанларини ўқитишда янги педагогик технологиялардан фойдаланиш, талабаларга индивидуал ёндошув меъзонлари, устоз-шогирд анъанасининг замонавий кўриниши, ижодий устахоналар ёратиш ва унда педагогик фаолият юритиш услубиёти, амалий санъатдаги концептуал услублар, илғор хорижий педагогик тажрибалар мавзулари доирасида олиб борилади. Амалий машғулотлар замонавий дидактик таъминот ва лаборатория жиҳозларига эга бўлган аудиториялар ва махсус таъминланган

устахоналарда, ҳамда Интернет тармоғига уланган компьютер синфларида ташкил этилади.

Мустақил соатларни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Тингловчи мустақил соатларни муайян модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда қуйидаги шакллардан фойдаланиб бажаради:

- Малакавий иш.
- Такдимот (танланган мавзу асосида такдимот тайёрланади).
- Мутахассислик фани бўйича ўқув-дидактик материаллар тайёрлаш.
- Мутахассислик фани бўйича машғулотлар ишланмаларини лойиҳалаш.
- Ижодий топшириқлар ишлаб чиқиш.

Малакавий иш мазмуни танланган мавзуга мос бўлиб, уни бажаришда қуйидагиларга эътибор берилади:

Таркиби:

- титул варағи;
- кириш;
- асосий қисм;
- хулоса;
- фойдаланган адабиётлар рўйхати;
- илова (интернет тармоғидан олинган маълумотлар, амалий материаллар нусхалари, дарс ишланмаси ва б.).

Мазмуни:

- тавсия қилинган адабиётларни мутоала қилиш;
- мутахассислик фанларида инновациялардан фойдаланиш;
- мультимедия дарсликларини яратиш мезонлари;
- талаба билан индивидуал ишлашда педагогик маҳорат;
- касбий педагогика муаммолари;
- интернетда мавзуга оид маълумотларни излаш ва мутоала қилиш;
- малака ошириш курси давомида мустақил дарс олиб бориш;
- дарснинг маърузаси, тарқатма материаллари, технологик харитасини тайёрлаш;
- касбий педагогиканинг услубий таъминоти муаммолари;
- педагогик фаолиятда анъанавийлик ва инновациялар;
- ўзбек педагогик услубиёти ва унинг модернизацияси.

Малакани ҳимоя қилиш иши мазмуни ва шакли йўналиш таркибидаги модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда кенгайтирилиши ва ўзгартирилиши мумкин.

Тавсия этилган малака иш мавзулари

1. Кадрлар тайёрлаш миллий модели.
2. Педагогиканинг илмий-тадқиқот методлари.
3. Ахборот – коммуникация технологиялари воситаларидан таълим жараёнида фойдаланишнинг истиқболли йўналишлари ва келажаги.
4. Таълим жараёни ягона педагогик тизим сифатида. Таълим тамойиллари.

5. Якка тартибдаги машғулотлар – тасвирий ва амалий санъат фанларини ташкил этиш шакли сифатида.
6. Тасвирий санъатдаги замонавий йўналишлар ҳақида.
7. Амалий санъатдаги замонавий йўналишлар ҳақида.
8. Амалий санъат фанларини ўқитишда ўзбек мутахассисларининг услублари.
9. Амалий санъатнинг ижодий изланиш жараёнлари ҳақида.
10. Замонавий йўналишларда миллийлик унсурлари.
11. Тасвирий санъат фанларини ўқитишда ўзбек мутахассисларининг услублари.
12. Тасвирий санъатнинг ижодий изланиш жараёнлари ҳақида.
13. Асар яратишни таҳлил қилиш жараёнлари ҳақида.
14. Баркамол инсон тарбиясида Тасвирий санъатнинг ўрни.
15. Баркамол инсон тарбиясида Амалий санъатнинг ўрни.
16. Истиқлол йилларида Тасвирий санъат соҳасининг ривожланиш тенденциялари
17. Истиқлол йилларида Амалий санъат соҳасининг ривожланиш тенденциялари
18. Тасвирий санъат фанининг асосий мақсади ва вазифалари.
19. Амалий санъат фанининг асосий мақсади ва вазифалари.
20. Амалий санъат соҳасига инновацион технологияларнинг жорий қилиниши.
21. Тасвирий санъат соҳасига инновацион технологияларнинг жорий қилиниши.
22. Тасвирий санъат ўқитувчисининг педагогик қобилияти, педагогик маҳорати ва техникаси.
23. Амалий санъат ўқитувчисининг педагогик қобилияти, педагогик маҳорати ва техникаси.
24. Тасвирий санъат соҳасининг долзарб муаммолари
25. Амалий санъат фанида “Устоз-шогирд” анъаналари
26. Тасвирий санъат фанларининг ривожланиш жараёнлари ва воситалари
27. Амалий санъат фанларининг ривожланиш жараёнлари ва воситалари
28. Амалий санъат соҳасининг долзарб муаммолари
29. Тасвирий санъат фанида “Устоз-шогирд” анъаналари
30. Тасвирий санъат фанларини ўқитишда инновацион педагогик фаолиятнинг назарий асослари.
31. Амалий санъат фанларини ўқитишда инновацион педагогик фаолиятнинг назарий асослари.
32. “Устоз-шогирд” анъаналарини қўллаш методикаси
33. Тасвирий санъат бўйича ҳорижий мамлакатлар тажрибалари
34. Амалий санъат бўйича ҳорижий мамлакатлар тажрибалари.
35. Замонавий педагогик технологиялар орқали Амалий санъат фанларини ўқитишни лойиҳалаш.

Дастурнинг информацион-методик таъминоти

Модулларни ўқитиш жараёнида таълимнинг замонавий методлари, педагогик ва ахборот технологияларини қўлланилиши назарда тутилган:

- модулларнинг барча маърузалари бўйича замонавий компьютер технологиялари ёрдамида мультимедияли тақдимот тайёрлаш;
- амалий машғулотларда педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиш;
- тингловчиларнинг илғор тажрибаларини ўрганиш ва оммалаштириш назарда тутилган.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2012.
2. И.А.Каримов. Ўзбекистон миллий истиқлол, истеъдод, сиёсат, мафкура, 1-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
3. И.А.Каримов.Биздан обод ва озод ватан қолсин, 2-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
4. И.А.Каримов. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир, 3-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
5. И.А.Каримов. Бунёдкорлик йўлида, 4-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
6. И.А.Каримов. Янгича фикрлаш ва ишлаш–давр талаби, 5-жилд.– Т.: Ўзбекистон, 1997.
7. И.А.Каримов. Хавфсизлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. 6-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
8. И.А.Каримов. Биз келажагимизни ўз қўлимиз билан қураимиз, 7-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1999.
9. И.А.Каримов. Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
10. И.А.Каримов. Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз, 8-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
11. И.А.Каримов. Ватан равнақи учун ҳар биримиз маъсулмиз, 9-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2001.
12. И.А.Каримов. Миллий истиқлол мафкура – халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
13. И.А.Каримов. Истиқлол ва маънавият. – Т.: Ўзбекистон, 1994.
14. И.А.Каримов. Тарихий хотирасиз келажаги йўқ. – Т.: Шарқ, 1998.
15. И.А.Каримов. Юксак маънавият – енгилмас куч. Т.: «Маънавият». – Т.: 2008.-176 б.
16. И.А.Каримов. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. Т.: «Ўзбекистон». –Т.: 2011.-440 б.
17. «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг қонуни, «Халқ сўзи», 1998 й., 15 май 2- бет.

18. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар.- Т.:Ўзбекистон, 2000.

19. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16-февралдаги “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-сонли Қарори.

20. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-1533-сон қарори.

21. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли қарори.

22. У.Зуфаров. Саҳна талқини ва таҳлили. – Т.: Мусиқа. 2007.

23. У.Қорабоев. “Ўзбек халқи байрамлари”. Т.: “Шарқ” нашриёт-матбаа акциадорлик компанияси бош таҳририяти. 2002.

24. Ж.Маҳмудов. “Саҳна композицияси алифбоси”. Т.: Ўзбекистон файласуфлари миллий жамияти нашриёти. 2006.

25. М.Раҳмонов., М.Тўлаҳўжаева., И.Мухторов. “Ўзбек миллий академик драма театри тарихи”. Т.: 2003.

26. М.Қодиров. “Ўзбек театри тарихи”. Т.: “Ижод дунёси”. 2003.

27. Abdullayev N. San’at tarixi. 2 jildlik. 2 jild. Birinchi kitob. – Т.: San’at, 2001.

28. Oydinov N. O‘zbekiston tasviriy san’ati tarixidan lavhalar. – Т.: O‘qituvchi, 1997.

29. O‘ZBEKISTONzamonaviysan’ati. – Т., 2004.

30. Vseobshaya istoriya arxitekturi. T 1-2. – М., 1970-1975.

31. Abdullayev N. San’at tarixi. 2 tomlik o‘quv qo‘llanma. – Т.: O‘qituvchi, 1986.

32. Vseobshayaistoriyaiskusstv. V 6 tomax. – М.: Iskusstvo, 1950 – 1965.

33. IskusstvoUzbekistana. 1917 – 1972. – М.: Xudojnik, 1976.

34. Istoriyaiskusstvazarubejnixstran: pervobitnoyeobshestvo. Sredniyeveka. Vozrojeniye. Uchebnik. – М.: Izobrazitelnoyeiskusstvo, 1982.

35. Istoriya iskusstva zarubejnix stran 17 – 18 vekov. Uchebnik. – М.: Izobrazitelnoye iskusstvo, 1988.

36. Istoriya russkogo iskusstva v dvux tomax. Uchebnik. – М.: Izobrazitelnoye iskusstvo, 1978 – 1981.

37. Modernizm: analizikritikaosnovnixnapravleniy. – М.: Iskusstvo, 1980.

38. MolodiyexudojnikiUzbekistana. Albom. – Т.: G‘. G‘ulom nomidagi adabiyot va san’at nashriyoti, 1977.

39. Pugachenkova G. A., Rempel L. I. Vidayushiyesya pamyatniki izobrazitelnogo iskusstva Uzbekistana. – Т.: Izdatelstva literatura i iskusstva imeni G. Gulyama, 1960.

40. Pugachenkova G. A., Rempel L. I. Istoriya iskusstva Uzbekistana s drevneyshix vremyon do sredinidevyatnadsatogoveka. – M.: Iskustvo, 1965.
41. O‘zbekiston tasviriy san’ati. Albom. – T.: G‘. G‘ulom nomidagi adabiyot va san’ati nashriyoti, 1976.
42. Iskustvstraninarodovmira. Kratkayaxudojestvennaya ensiklopediya. T 1-5. – M., 1962-1981.
43. Mastera iskusstva ob iskusstve. T 1-5. – M., 1965-1969.
44. Pamyatnik mirovogo iskusstva. Vip. 1-7. – M., 1967-1982.
45. Alpatov M.V. Vseobshchaya istoriya iskusstva. T 1-3. – M. – L., 1948-1955.
46. Vipper B.R. Stati ob iskusstve. – M., 1970.
47. Flittner N.D. Kultura iskusstva Dvurechyaisosednix stran. – L.-M., 1958.
48. Ocherkarabo – musulmanskoy kulturi. – M., 1971.
49. Zapadnoyevropeyskaya iskusstvo XV veka. – M., 1972.
50. Alpatov M.V. Xudojestvenniye problemi italyanskogo Vozrojdeniya. – M., 1975.
51. Rutenburg V.I. Titani Vozrojdeniya. – M., 1976.
52. Shramkova G.I. Iskustvo Vozrojdeniya. – M., 1977.
53. Rotenberg YE.I. Zapadnoyevropeyskoye iskusstvo XVII veka. – M., 1971.
54. Livshits N., Zernov B., Voronixina L. Iskustvo XVIII veka. – M., 1966.
55. Yavorskaya N. V. Zapadnoyevropeyskoye iskusstvo XIX veka. – M., 1962.
56. Prokofyev V.N. Sovremennoye izobrazitelnoye iskusstvo kapitalisticheskix stran. – M., 1962.
57. M.Қодиров. “Томоша санъати ўтмишидан лавҳалар”. Т.: “Фан” 1993.
58. Ҳ. Абдусаматов. “Саҳна сардори”. “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси бош таҳририяти. 2003.
59. M.Қодиров. “Навоий ва саҳна санъати”. Т.: “Ўзбекистон миллий анциклопедияси” Давлат илмий нашриёти. 2000.
60. “Театр” адабий-бадиий, ахборот-реклама журнали.

Интернет маълумотларн:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Матбуот маркази сайти: www.press-service.uz
2. Ўзбекистон Республикаси Давлат Ҳокимияти портали: www.gov.uz
3. Ахборот-коммуникатсия технологиялари изохли lug'ati, 2004, UNDP DDI: Programme www.lugat.uz, www.glossaiy.uz
4. Ўзбек интернет ресурсларининг каталоги: www.uz
5. Infocom.uz электрон журнали: www.infocom.uz
6. Ziyonet
7. <http://www.teatr.ru>
8. <http://www.uzbekteatr.skm.uz>
9. <http://stanislavsky.by.ru>
10. <http://www.teatr-estrada.ru>
11. <http://www.teatr.com>
12. <http://www.aktor.ru>

13. <http://www.meyerhold.ru>
14. <http://www.mxat.ru>
15. <http://www.uforum.uz/>
16. Axborot resurs markazi <http://www.assc.uz/>
17. <http://www.xabar.uz>
18. www.edu.uz
19. www.pedagog.uz
20. www.tdpu.uz
21. www.dsmi.uz
22. www.bimm.uz

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Олий таълим тизими педагог ва рахбар кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш Бош илмий-методик маркази

Директор У.Ш.Бегимкулов

“ ” 2013 й.

М.Ў.

Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти хузуридаги педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармок маркази

Директор А.А. Хасанов

2013 й.

М.У.

КЕЛИШИЛГАН:

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги Таълим муассасаси, фан ва кадрларни тайёрлаш бошқармаси

Бошқарма бошлиғи А.Нурўллаев

“ ” 2013 й.

М.Ў.

